حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى كۈشەيتىپ، ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگىنىڭ تومەنگى شەگىن مىقتاپ ساقتاپ، ئاز ۇلۇت حالىق بۇقاراسىنىڭ ئومىرىنىڭ، مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن شىنايى قوراۋ كەرەك

(باسى 1 ـ بەتتە)

زاڭ اتقارۇ جوننىدەگى ۇگىت پەن حاۋىپسىزدىك بويىنشا قىزمەت وتەۋدى ۇزدىكسىز كۈشەيتىپ، زاڭ اتقارۇ ارەكەتىن ارناعا ئىتۇسىرىپ، زاڭ اتقارۇ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، حاۋىپسىزدىكتى باقلاۋ ـ باسقارۇ بويىنشا زاڭ اتقارۇدىڭ ماماندانۇ، علىمىلانۇ، ارناعا ئىتۇسۇ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز ئوسىرىپ، بۇكىل رايوننىڭ ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگى جاعدايىنىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتى تۇردە جاقسارۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. نەگىزدىك قامتاماسىز ەتۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇ كەرەك. ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگى جاۋاپكەرشىلىگى جانە باسقارۇ ئىتۇزىمى جۇيەسىن، كومەسكى قاتەرلەردى ئىر ـ بىرلەپ تەكسەرىپ جونگە سالۇ جانە حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جۇيەسىن جەدەل ورناتىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ ـ قۇتقارۇ جۇيەسى قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ ـ قۇتقارۇ جابدىق، زاتتىق ماتەريالدار دايىندىعىن كۈشەيتىپ، ئار ئىتۇرلى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ دايىندىق جوباسىن كەمەلدەندىرىپ، نەگىزدىك قامتاماسىز داندىرۇ، كاسىپتىك باقلاۋ ـ باسقارۇ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۇ بويىنشا ئىر جاقتى ەتۇ قابىلەتىن ۇزدىكسىز ئوسىرىپ، ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگىن جونگە سالۇ جۇيەسى مەن جونگە سالۇ قابىلەتىن وسزاماندىندىرۇدى تىڭعىلىقتى ىلگەردىلەتۇ كەرەك. باسقارۇ جاۋاپكەرشىلىگىن مىقتاپ قاتايتۇ كەرەك. "پارتكوم مەن ۇكىمەت تەڭ جاۋاپتى بولۇعا"، "ئىبىر قىزمەت ورنىندا ەكى جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋعا" تاباندى بولىپ، قاراستى جەردىڭ باسقارۇ جاۋاپكەرشىلىگىن، تاراۋلاردىڭ باقلاۋ ـ باسقارۇ جاۋاپكەرشىلىگىن، كاسپورىندارىدىڭ تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن ۇزدىكسىز مىقتاپ قاتايتىپ، فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ماسەلەلەرىن باتىل جونگە سالىپ، ئوندىرىس حاۋىپسىزدىگى بويىنشا شارلاپ تەكسەرىپ باعالاۋ، كۇندەلىكتى ورنالاسترۇ، جاۋاپكەرشىلىكتى قۇزاۋ، جاۋاپقا تارتۇ مەحانيزمىن اناعۇرلىم كەمەلدەندىرىپ، حاۋىپسىزدىك جاۋاپكەرشىلىگىنىڭ تياناقتانۇىنا، ۇسىنىلمىنىڭ تياناقتانۇىنا، باسقارۇدىڭ تياناقتانۇىنا، باقلاۋدىڭ تياناقتانۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ئاجلىس «اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم پارتيا قۇرىلىسى قىزمەتى باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ 2020 ـ جىلعى قىزمەت تۇيىندەرىن» قارادى. ئاجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: شي جينپيڭنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۇگە تاباندى بولىپ، "ئتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورنىداپ، يدەيادا، ساياسيدا، ارەكەتتە شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىمەن وسكەلەڭ ئىر اۋىزدىلىقتى تاباندىلىقپەن ساقتاپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيا قۇرىلىسىنىڭ جالپى تالابىن جانە جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ ۇيىمدىق لۇشيانىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، پارتيانىڭ جاپپاي باسشىلىعىنا تاباندى بولىپ، پارتيانى پارتيا باسقارۇعا، پارتيانى جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇعا تاباندى بولىپ، پارتيانىڭ سايازي قۇرىلىسىن ئىبىر تۇتاس باسشىلىققا الىپ، اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاۋدى، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋدى پارتيا قۇرىلىسىن كۇشەيتۇدىڭ ماڭگىلىك تاقىرىبى جانە بارلىق پارتيا مۇشەسىنىڭ، كادرلاردىڭ ومىرلىك تاقىرىبى ەتىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىمەن وي ـ سانانى قارۇلاندىرۇعا، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتۇگە، قىزمەتتى ىلگەرىلەتۇگە تاباندى بولىپ، پارتيانىڭ ئار جاقتاعى قۇرىلىسىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتىپ، پارتيا قۇرىلىسىنىڭ ئتۇزىم رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، شىرىكتەسۇگە قارسى تۇرۇدىڭ ۇستەم جەڭىسىن اناعۇرلىم بەكەمدەپ، دامىتىپ، پارتيا قۇرىلىسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن جاپپاي ىلگەرىلەتىپ، ئار دارەجەلى پارتيا ۇيىمىنىڭ جاساماپازدىق قۇاتىن، ۇيىسۇ قۇاتىن، جاڭۇنگەرلىك قۇاتىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۇعا پارەمەندى كەپىلدىك ازىرلەۇ كەرەك.

ئاجلىس باسقا دا ىستەردى اقىلداستى.

شوكىرات زاكىر، شاۋكەت يەمىن، نۇرلان ئابىلماجىن، لي پىڭشين، لي ۇي، ۋاڭ جۇنجىك، تيان ۇىن، سارقىت اقان، ياڭ شين، جاڭ چۇنلين قاتارلىلار ماجلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

مانەرلەۇ كاسىبىن دامىتۇداعى ئتۇيىندى قىزمەت. بيىل رايونىمىز اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن الەعاشقى مانەرلەۇگە قوسىمشا قاراجات بەرۇ ساياساتىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، وتباسىلىق ەگىس الاڭدارى مەن شارۋالار سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ شارۋاشىلىق جۇرگىزۇىنە ۇيلەسەتىن اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن العاشقى مانەرلەۇدى دامىتۇعا قولداۋ كورسەتىپ، باستاپقى قورىتۇ، سارالاپ سۇرىپتاۋ، باستاپقى قوراپتاۋ، جاس كۇيىندە ساقتاۋ سياقتى بۇىندارىدىڭ ورەسى مەن قۇاتىن جوعارىلاتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىنىڭ ئساتتى تۇردە سوڭعى بازار مەن سوڭعى وڭدەۋ بۇىندارىنا كىرۇىن جەبەيدى. سونىمەن بىرگە، استىقتى ۇنعا اينالدىرۇ، ەتتى شۇجىققا اينالدىرۇ سياقتى العاشقى مانەرلەنگەن ونىمدەر نىسانى قۇرىلىسىن دامىتۇعا قولداۋ كورسەتىپ، ۇساق، الۋان ئتۇرلى ەرەكشە ەگىمشىلىك پەن باعىمشىلىق، ەرەكشە كەنەۋلىك ازىق ـ تۇلىك، ەرەكشە قولونەر سياقتى جەرگىلىكتى ەرەكشە كاسىپتەردى دامىتۇعا جەتەكشىلىك ەتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق ئوندىرىسىنىڭ جالپىلىق ونىمدىلىگىن جوعارىلاتادى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، بيىل رايونىمىز ايماق، اۋدان، اۋىل، قىستاق 4 دارەجەلى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەپ ورنالاسترۇدى ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، ايماقتاردا، وبلىستاردا، قالالاردا اۋىل شارۋاشىلىعىن كاسىپ سالالاندىرىپ بازارعا شعاراتىن كاسىپورىندار بولعان، اۋاندارداردا، قالالاردا اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن وڭدەيتىن كاسىپ باقشاسى بولعان، اۋىلداردا، قالاشقتاردا اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەيتىن شوعىرلى اۋماق بولعان، قىستاقتاردا اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەيتىن سەرىك زاۋودتار بولعان، قىستاق تۇرعىنىدارى شاعىن گرۇپپالارىندا اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەيتىن شەبەرحانا، ئرى وتباسىلارى بولعان اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەۇ كاسىبىن دامىتۇ جۇلگەسىن بىرتىندەپ قالىپتاستىرىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىن كاسىپ سالالاندىرىپ شارۋاشىلىق جۇرگىزۇدى جەبەيدى. استىق ئوندىرىسى فۇنكتسيالىق اۋماعىن، ماڭىزدى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن وندىرەتىن قورعاۋ اۋماعىن، ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ باسىمدىققا يە اۋماعىن ئتۇيىن ەتىپ، ئبىر توپ وڭىرلىك اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن مانەرلەۇ باقشاسىن قۇرۇدى جەدەل ىلگەرىلەتىپ، اۋتونومىالى رايون، ايماق، اۋدان ئۇش دارەجەلى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەۇ باقشاسى جۇيەسىن قالىپتاستىرىپ، اۋىل ـ قىستاق كاسىپ سالاسىنىڭ "تىك بيىگىن" تۇلعالايدى.

وسىمەن ئبىر ۋاقىتتا، بۇكىل رايون تاعى اۋدان وڭىرلەرىنىڭ اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن جىنىتكىتەپ مانەرلەۇنە قولداۋ كورسەتىپ، نەگىزگى جاقسى، شارپۇ، جەتەكتەۋ رولى زور، بازاردىعى باسەكەلىك قۇاتى معىم ئبىر توپ اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن جىنىتكىتەپ مانەرلەيتىن كاسىپورىندى سۇيەمەلدەپ، دامىتىپ، باسىمدىققا يە، ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن جىنىتكىتەپ مانەرلەۇدى كولەمدەندىرىپ، ولشەمدەندىرىپ، كاسىپ سالالاندىرىپ، ماركالاندىرىپ دامىتۇدى ىلگەرىلەتەدى. ئبىر توپ وزىق كەنەۋلىك ازىق ـ تۇلىكتەردى جانە جىنىتكىتەپ مانەرلەنگەن اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن اشىپ، ئبىر توپ كەنەۋلىك اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن ئوندىرۇ بازاسىن قۇرۇعا جەتەكشىلىك ەتىپ، كەنەۋلىك ازىق ـ تۇلىك مانەرلەۇ كاسىبىن كۇشەيتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

يڭىسار اۋدانى سيتلا اۋىلى ايكول قىستاعىنداعى كەدەي وتباسى انارگۇل ئانۋار دەرەۋ تىزىمدەلىپ، كوپ وتپەي توقما جۇمىسسىنا اينالدى. "قىزمەت ىستەگەن سايىن، بىلمەيتىن تەتكىتەرىمنىڭ وتە كوپ ەكەندىگىن بايقادىم، جان تالاسا ۇيرەنۇىم كەرەك". انارگۇل تاباندىلىقپەن قۇلشىنا ۇيرەنۇگە بەل بۇادى. 2 جىلعا جۇىق ۋاقىت "ئبىلىم تولىقتاۋدىڭ" ارقاسىندا، ول 400 نەشە قىزمەتكەردىڭ اراسىنان توپ جارىپ، ئجىپ ئىرۇ سەحنىڭ مەڭگەرۇشىسى بولادى. "قازىرگى ايلىق ەڭبەكاقىم 3500 يۇاننان اسادى"، ـ دەيدى انارگۇل.

مول ماقتا بايلىعى مەن ايرىقشا جاعرافيالىق ابزالدىلىققا سۇيەنىپ، كاسىپ سالاسى ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۇدىڭ تاماشا ورايىنان پايدالانىپ، ەل ىشىندەگى ئىشنارا ايگىلى توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىپورىندارى وڭتۇستىك شينجياڭدا قارجى قوسىپ، شارۋاشىلىعىن كورىكەيتتى، توقماشىلىق كاسىبى جاڭبىردان كەيىنگى جاۋقازىنداي قاۋلاپ، قارىشتاي دامىدى. وسناۋ ەل ىشىندەگى توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىبى سەركەلەرىنىڭ ئوندىرىس قۇاتىن باتىسقا كوشىرۇى استە جاي عانا ئوندىرىس لەنياسىن كوشىرۇ ەمەس، قايتا كەڭىستىكتىك ورىن اۋىستىرۇمەن بىرگە، ئداستۇرلى جاساۋدان زەردەلى جاساۋعا دەيىنگى جاڭالانىپ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇدى بىرگە ورىندىداعاندىق سانالادى.

"سەرىكتەستىگىمىزدىڭ پايدالانىپ وتىرعانى ەل ىشىندەگى ەڭ وزىق ئجىپ ئىرۇ جابدىعى، كەيىن قاشقاردا، يڭىسارداعى جاڭادان قۇرىلعان زاۋود رايونىنا ورناتقانىمىز دا حالقارالىق وزىق جابدىقتار"، ـ دەدى جاڭاشار اۋدانىنداعى وسى توقماشىلىق سەرىكتەستىگىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى دي شيۇحۇا.

وڭتۇستىك شينجياڭعا ورىن تەپكەن توقماشىلىق كاسىپورىندارى جۇمىس ورنىمەن قامداپ عانا قالماستان، قىرۋار پىسپىسپ ـ جەتىلگەن ونەركاسىپ جۇمىسشىلارىن تاربيەلەپ، قالىڭ ديقاندى "اتىز اراسىنان سەحقا، وت باسى، وشاق قاسىنان ماشينانىڭ الىپ كەلدى.

جۇمىستانىپ، كىرىستى ارتتىرۇعا جەتەكشىلىك ەتتى

"مەن ماشينانى مەڭگەرىپ الدىم، ئبىر ايدا 3000 ـــ 4000 يۇان تابامىن"، ـ دەدى 4 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى حوتاندىعى ئبىر توقماشىلىق سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى بارات مامەتيمىن.

حوتان قالاسى سورباق اۋىلى قۇمباق قىستاعىندا تۇراتىن بارات قىستاقتاعى ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي ەدى، 2019 ـ جىلى حوتاندىعى وسى توقماشىلىق سەرىكتەستىگىنە كەلىپ ىستەپ، بۇگىنگى كۇندە ىسىلعان توقماشى جۇمىسشىعا اينالدى.

سوڭعى جىلدارى رايونىمىز ئبىرسىپىرا شارالار قولدانىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىبىن دامىتتى. ساياساتتىڭ قاتتالۋ ونىمدىلىگى وڭتۇستىك شينجياڭداعى توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىبىنىڭ ومىرشەڭدىك قۇاتىن قاۋلاتىپ، كاسىپورىننىڭ جۇمىستى، ئوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۇىنە كۇش قوسىپ، ورنىقتى جۇمىستانۇعا جەتەكشىلىك ەتتى.

"كەزەكتە سەرىكتەستىگىمىزدەگى جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ جالپى سانى 1000 ادامعا تايادى، مۇنىڭ 95%ىنان استامى حوتاننىڭ جەرگىلىكتى قىزمەتكەرى، كەلەسى قادامدا كاسىپورىن تاعى دا كولەمىن ۇلعايتادى، 2025 ـ جىلعا بارعاندا ئوندىرىس قۇاتىمىز 350 مىڭ ۇرشىققا، كاسىپورىننىڭ جالپى ئونىم قۇنى ئبىر ميلليارد يۇانعا، جۇمىستاندىراتىن ادام سانى 3000عا جەتەدى". حوتاندىعى وسى توقماشىلىق سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى يان جيانلين تانىستىرىپ بىلاي دەدى: ۇكىمەتتىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، كەزەكتە كاسىپورىننىڭ 80%ىنان استام كونە قىزمەتكەرلەرى جۇمىس ورنىنا قايتىپ كەلىپ، جۇمىستى قالپىنا كەلتىرۇدەن سىرت، تاعى دا نەشە ونداعان جاڭا قىزمەتكەر قابىلدادى.

اقشۇ توقماشىلىق ونەركاسىبى قالاسىنداعى (اشۇ رايونى) ئبىر ئبىز توقماشىلىعى ىلگەرىلەتىپ، تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ئوندىرىس سەحەنا بارعانىمىزدا، توقماشىلىق جابدىقتارى تىنباي ايناليپ، قىزمەتكەرلەر ئوندىرىس جەلىسىندە قاربالاس ىستەپ جاتىر ەكەن. "ئبىز ىلگەردە كىيىم ـ كەشەك كاسىبىن دامىتتى. ساياساتتىڭ قاتتالۋ ونىمدىلىگى وڭتۇستىك شينجياڭداعى توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىبىنىڭ ومىرشەڭدىك قۇاتىن قاۋلاتىپ، كاسىپورىننىڭ جۇمىستى، ئوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۇىنە كۇش قوسىپ، ورنىقتى جۇمىستانۇعا جەتەكشىلىك ەتتى.

"كەزەكتە سەرىكتەستىگىمىزدەگى جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ جالپى سانى 1000 ادامعا تايادى، مۇنىڭ 95%ىنان استامى حوتاننىڭ جەرگىلىكتى قىزمەتكەرى، كەلەسى قادامدا كاسىپورىن تاعى دا كولەمىن ۇلعايتادى، 2025 ـ جىلعا بارعاندا ئوندىرىس قۇاتىمىز 350 مىڭ ۇرشىققا، كاسىپورىننىڭ جالپى ئونىم قۇنى ئبىر ميلليارد يۇانعا، جۇمىستاندىراتىن ادام سانى 3000عا جەتەدى". حوتاندىعى وسى توقماشىلىق سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەكتورى يان جيانلين تانىستىرىپ بىلاي دەدى: ۇكىمەتتىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، كەزەكتە كاسىپورىننىڭ 80%ىنان استام كونە قىزمەتكەرلەرى جۇمىس ورنىنا قايتىپ كەلىپ، جۇمىستى قالپىنا كەلتىرۇدەن سىرت، تاعى دا نەشە ونداعان جاڭا قىزمەتكەر قابىلدادى.

اقشۇ توقماشىلىق ونەركاسىبى قالاسىنداعى (اشۇ رايونى) ئبىر ئبىز توقماشىلىعى ىلگەرىلەتىپ، تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ئوندىرىس سەحەنا بارعانىمىزدا، توقماشىلىق جابدىقتارى تىنباي ايناليپ، قىزمەتكەرلەر ئوندىرىس جەلىسىندە قاربالاس ىستەپ جاتىر ەكەن. "ئبىز ىلگەردە ىندەت اقساتقان ۋاقىتتى ۇتۇمىز كەرەك"، ـ دەيدى وسى سەرىكتەستىكتىڭ قىزمەتكەرى نۇربيا احتان.

2017 ـ جىلى وندىرىسكە قوسىلعان وسى ئبىز توقماشىلىعى ىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگى اۋىل ـ قىستاقتاعى ارتىق ەڭبەككۇشتەردەن 1100 ادامدى جۇمىستاندىرعان.

كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ونىمدىلىگى كورنەكتى بولدى

"وتكەن ايدا 3500 يۇان ەڭبەكاقى الدىم. قازىر مەن وتباسىمىزدىڭ ماقتانىشىنا اينالدىم"، ـ دەدى 4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى اقشۇداعى ئبىر رەڭدى توقماشىلىق شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى ئماريام ئيمىر كۇلە سويلەپ. 24 جاستاعى ئماريام قىزىل ئتۇستى قىزمەت كيىمىن كيىپ، تەكسەرۇ تەكشەسىنىڭ الدىندا تۇرىپ جابدىقتى جەتىك جۇرگىزىپ تۇر.

3 جىلدىڭ الدىندا، ئماريام ئالى ئۇشتۇرپان اۋدانى اقيار قالاشعى شياحۇاڭدى قىستاعىنىڭ ەگىنشىسى بولاتىن، بۇگىندەرى اقشۇداعى وسى رەڭدى توقماشىلىق شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ سىناق ەتۇشى جۇمىسشىسى، ول وندىرىلگەن ئجىپتىڭ ساپا وتكەلىن ارنايى قاداعالايدى.

توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىبىنىڭ دامۇىنا ىلەسە، وڭتۇستىك شينجياڭدا ئتيمدى ساياساتتار اتقارىلىپ، ئبىر توپ توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىپورىنى وسىندا تابان تەرەپ ساۋدا ورايىن قاراستىرۇعا باۋراپ، جەرگىلىكتى بۇقارانىڭ جۇمىسقا ورنالاسىپ، كىرىسىن ارتتىرۇىن بارىنشا ىلگەرىلەتتى، 2019 ـ جىلدىڭ وزىندە وڭتۇستىك شينجياڭداعى 4 ايماق ـ وبلىستاعى كەدەي ەڭبەككۇشتەردى جۇمىستاندىرۇدا اناعۇرلىم ىلگەرىلەتكەن وسى توقماشىلىق، كيىم ـ كەشەك سياقتى ەڭبەككۇش شوعىرلانعان كاسىپتەر بولدى.

جاقسى ادەت قالىپتاستىرساڭ، قاشاندا سالامات بولاسىڭ

ىندەتتەن ساقتانۇدا مەن بار، وتانشىلدىق تازالىقتى بىرگە جۇرگىزەيىك

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى

وتانشىلدىق تازالىقتان بارلىق ادام يگىلىكتەنەدى، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدە بارلىق ادامنىڭ جاۋاپكەرشىلىگى بار. بۇكىل مەملەكەتتىك 32 ـ رەتكى وتانشىلدىق تازالىق ايى قيىملى ورىستەتىلگەننەن بەرى، رايونىمىزداعى ئار ۇلت بۇقاراسى جابال وزدەرىنەن باستاپ ىستەپ، وتانشىلدىق تازالىق قيىملىنا بەلسەنە ات سالىسىپ، قولدى ئجيى جۇۋ، ماسكى تاعۇ، ۇدايى اۋا الماسترۇ، بەتالدى تۇكىرمەۋ، قوقىستى بەتالدى توكپەۋ، بولەك تاماقتانۇ، ورتاق ساقپى ىستەتۇ سياقتى ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ كەزىندەگى جاقسى ادەتتەردى كۇندەلىكتى ارەكەتتەرىنە اينالدىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدىڭ تابىستارىن بەكەمدەۋگە ئوز كۇشتەرىن قوسىپ، سالامات‌تىقتىڭ ۇنەمى وزدەرىمەن سەرىك بولۇىنا مۇمكىندىك جاسادى.

4 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى ئپشان اۋدانى ئپچان قالاشعى قورعان قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ئانۋار ابدۇل ەرتە تۇرىپ، ۇيىندەگىلەرمەن بىرگە اۋلاسىن تازالاعانان كەيىن، قوقىستى كوشەدەگى قوقىسق ساندىعىنا اپارىپ سالدى. "تازالىق ورتاسى جاقساردى، تۇرۇىمىزعا دا جايلى بولدى"، ـ دەدى ئانۋار كۇلە سويلەپ.

وتانشىلدىق تازالىق قيىملىنىڭ ۇزدىكسىز تەرەڭدەۋىنە ىلەسە، ئپچان قالاشعىنىڭ ئار دارەجەلى كادرلارىنىڭ ۇگىتتەۋىنە، جەتەكتەۋىنە اۋلانى رەتتەۋ، قوقىستى بەتالدى توكپەۋ، بەتالدى تۇكىرمەۋ سياقتىلار بىرتىندەپ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ادەتىنە اينالدى. تۇرپان قالاسىنىڭ ئارقايسى اۋىلى ـ قىستاقتارىندا اعاش ەگۇ، گۇل ئوسىرۇ، اۋلانى كورىكتەندىرۇ سياقتى كورىنىستەر بارلىق جەردەن كەزدەسەتىن بولىپ، اسپان ئتىپتى دە اشىق، سۇ ئتىپتى دە تۇنىق، جەر ئتىپتى دە جاسىل، ئۇي ئتىپتى دە كوركەم بولۇ كوپشىلىكتىڭ ورتاق نىساناسىنا اينالدى.

4 ـ ايدىڭ 9 ـ كۇنى كەشتە باعمىشىلىق اۋماعىنداعى ئبىر كۇندىك قاربالاستىقتان سوڭ، ماناس اۋدانى تاسىرقاي قازاق اۋىلى داساۋتان قىستاعىنىڭ مالشىسى دوستالى تۇرسىن ۇستىندەگى شاڭ ـ توزاڭدى قاعىپ، سونان كەيىن جۇىنىپ، كيىم اۋىستىرىپ، تاماقتاندى.

"بۇرىن تىم ئمان بەرىپ كەتپەيتىنمىن، ۇنەمى 'تىم كىرپيازدانىپ كەتپەگەندە عانا، تاماقتان اۋىرمايتىن بولاسىڭ' دەپ ويلايتىنمىن، قازىر باسقاشا". قازىر ئۇي ئىشىمىز جاڭادان سالىنعان بەيقۇت ۇيگە كوشىپ كىرىپ، قۇبىر سۇىن ئىشپ، ەلەكتىر سۇ جىلىتقىش جانە سۇەمەن شايىلاتىن دارەت شەلەگىن پايدالانىپ، تۇرمىس ساپامىز بارىنشا جاقساردى، جەكەلىك تازالىق تانىمىمىز دا بارعان سايىن كۇشەيدى. قىستاق كادرلارى دا ۇنەمى قىستاقتا ۇگىت جۇرگىزىپ، قىستاق تۇرعىندارىن تاماشا تازالىق ادەتىن قالىپتاستىرۇعا جەتەكتەيدى. قازىر "قولدى ئجيى جۇۋ، ۇدايى اۋا الماسترۇ، ماسكى تاعۇ" بالالاردىڭ تاقپاعىنا اينالدى، ـ دەدى دوستالى.

ماناس اۋدانىنداعى ئار دارەجەلى ورىندار دا بۇقاراعا ىندەتتەن ساقتانۇ، ۇيلەسىمدى ازىقتانۇ، علىمي دەنە شىنىقتىرۇ، ىندەتتىڭ الدىن الۇ سياقتى بىلىمدەردى ئتۇرلى ارنالارمەن ۇگىتتەپ، بۇقاراعا ىندەتتەن ساقتانۇ دەنساۋلىق ساقتاۋ تانىمىن اناعۇرلىم جوعارىلاتتى.

4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ساعات 13تە ئۇرىمجى قالاسى دوستىق سولتۇستىك جولىنداعى شيىۇي لاۋحۇيمين اس ـ سۇ دۇكەننەن قوناقتار لىق تولدى. اس ـ سۇ باس باقلاۋشىسى ما يۇڭ ورتاق ساقپى، ورتاق قاسقتى قويىپ، قاريدارلارعا: "ئۇزدىڭىزدىڭ جانە وتباسىڭىزداعىلاردىڭ سالاماتتىعى ئۇشىن ورتاق ساقپى، ورتاق قاسقتى پايدالانىڭىز"، ـ دەپ جىلى ەسكەرتتى.

زالدىڭ كورنەكتى ورىنىنا "ورتاق ساقپى، ورتاق قاسىق" پايدالانىپ تاماقتانۇ بەلگىسى جاپسىرىلعانىنىڭ سىرتىندا، ەلەكتروندىق ەكران، تاماق ۇستەلى ەسكەرتپە تاقتاسى، ەلەكتروندىق قۇرماش بۇيىرۇ جۇيەسى سياقتى تاسىلدەرمەن تۇتىنۇشىلارعا ەسكەرتىپ، ئجون سىلتەدى، بۇل اس ـ سۇ دۇكەنى تاعى قىزمەت وتەۋشىلەردى كوپ رەت تاربيەلەپ، ورتاق ساقپى، ورتاق قاسقتى قويۇ، پايدالانۇ، سوندداي ـ اق بولەك تاماقتانۇ ۇلگىسى، قىزمەت وتەۋ ئتارتىبى، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگى سياقتىلار جوننىدە ەگجەي ـ تەگجەيلى بەلگىلەمە جاسادى.

"اس ـــ ادامنىڭ ارقاۋى، ازىقتانۇدا حاۋىپسىزدىكتى الدىمەن ويلاسترۇ كەرەك. 'ورتاق ساقپى، ورتاق قاسىق' پايدالانۇ اۋرەشىلىك اكەلگەنىمەن، ئبىراق كوپتەگەن تۇتىنۇشىلار ىرىقتىلىقپەن قابىلدادى، ئبىز دە وسىنداي اقاۋسىز جاڭا سالتتى ۇزدىكسىز دارىپتەيمىز"، ـ دەدى ما يۇڭ.

"قاريدارلار كەلگەندە، ئسوز جوق، ماسكى تاعۇى، دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەتۇى، تازالىق ۇيىندە قول جۇۋ سۇيىقتىعى مەن دەزينفەكسيا بۇيىمدارى دايىندالۇى كەرەك..." 4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ ونسۇ اۋدانىنىڭ جينچياۋ ەرەن بازارى تيجارات باستاۋدىڭ الدىندا، ەرەن بازاردىڭ جاۋاپتىسى حۇ داچىڭ قىزمەتكەرلەرگە تاپتەشتەي تاپسىرىپ جاتتى. مۇنداي تالاپتاردى ول ئار كۇنى تاڭەرتەڭگى جيىندا، كەزەكشىلىك اۋىسۇدا، قورىتىندى جيىنىندا قايتا ـ قايتا دارىپتەپ وتىرادى، ەرەن بازاردىڭ ئاربىر قىزمەتكەر تاماشا تازالىق داعدىسىن ورىنداۋشىلار ئارى ۇگىتشىلەر، باقلاۋشىلار.

ونسۇ اۋداندىق دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتى پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، مەڭگەرۇشى مولىلاۋت ۋايىت بىلاي دەدى: "ونسۇ اۋدانىندا الەۋمەتتىك ورىندار كوپ، كەلىپ ـ كەتەتىن ادامدار مول، تازالىق، ىندەتتەن ساقتانۇ بىلمەدەرىن ۇگىتتەۋ توتەنشە ماڭىزدى. وتانشىلدىق تازالىق ايى قيىملىن ورىستەتۇمەن بىرلەستىرىپ، ئبىز قالىڭ بۇقاراعا ناشار ادەتتەردى الاستاۋ، اۋرۇدىڭ الدىن الۇ دارىپتەمەسىن جارىيالادىق. سونىمەن بىرگە، اۋىل ـ قىستاقتىڭ قونىس ورتاسىن رەتتەۋ ـ وڭاۋمەن ۇشتاستىرىپ، ەگىنشى ـ مالشىلاردى تاماشا تازالىق داعدىسىن قالىپتاستىرۇعا جەتەكتەدىك".

(ئتىلشى **جاۋ چۇنحۋا**، جازۇعا قاتىناسقان تىلشىلەر **يۇي شي، جاڭ جىلي، گى يوۋجۇن، جاڭ رۇيلين**، ەركىتى ئتىلشى **جاڭ يفاڭ**)